

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 348/2021
31.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Милунке Цветковић, Радослава Петровића и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због четири кривична дела полно узнемиравање из члана 182а. став 2. у вези става 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Мирослава Милошевића, поднетом против правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 По3 број 3/20 од 03.12.2020. године, у седници већа одржаној дана 31. марта 2021. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Мирослава Милошевића, поднет против правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 По3 број 3/20 од 03.12.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду 16 Кпо3 број 24/19 од 26.09.2019. године, ставом I изреке, окривљени АА оглашен је кривим због извршења четири кривична дела полно узнемиравање из члана 182а. став 2. у вези става 1. КЗ, једног кривичног дела приказивање, прибављање и поседовање порнографског материјала и искоришћавање малолетног лица за порнографију из члана 185. став 1. КЗ, једног кривичног дела приказивање, прибављање, поседовање порнографског материјала и искоришћавање малолетног лица за порнографију из члана 185. став 3. у вези става 1. КЗ и једног кривичног дела приказивање, прибављање и поседовање порнографског материјала и искоришћавање малолетног лица за порнографију из члана 185. став 4. КЗ, па пошто су му претходно утврђене појединачне казне за свако од извршених кривичних дела, и то за кривична дела из члана 182а. став 2. у вези става 1. КЗ, за кривично дело из члана 185. став 1. КЗ и за кривично дело из члана 185. став 4. КЗ казне затвора у трајању од по 3 месеца, а за кривично дело из члана 185. став 3. у вези става 1. КЗ казна затвора у трајању од 6 месеци, окривљени је на основу члана 60. и 63. КЗ осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 1 године и 6 месеци, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору од 02.04.2019. године до 26.09.2019. године.

Истом пресудом, на основу члана 87. КЗ, према окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета ближе описаних у изреци првостепене пресуде.

Ставом II изреке првостепене пресуде, на основу члана 423. став 1. тачка 2) ЗКП, окривљени АА ослобођен је од оптужбе да је извршио кривично дело приказивање, прибављање и поседовање порнографског материјала и искоришћавање малолетног лица за порнографију у покушају из члана 185. став 2. у вези члана 30. КЗ, кривично дело приказивање, прибављање и поседовање порнографског материјала и искоришћавање малолетног лица за порнографију у покушају из члана 185. став 3. у вези става 2. у вези члана 30. КЗ и кривично дело приказивање, прибављање и поседовање порнографског материјала и искоришћавање малолетног лица за порнографију из члана 185. став 3. у вези става 2. КЗ.

На основу члана 258. став 4. ЗКП, законски заступници малолетних оштећених ББ, ВВ, ГГ и ДД упућени су на парнични поступак ради остваривања имовинскоправног захтева, а окривљени АА је на основу члана 264. став 4. ЗКП ослобођен обавезе плаћања трошкова кривичног поступка и паушала и одређено да исти падају на терет буџетских средстава суда.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 По3 број 3/20 од 03.12.2020. године, делимичним усвајањем жалбе Вишег јавног тужиоца у Београду, Посебног тужилаштва за високотехнолошки криминал, пресуда Вишег суда у Београду 16К По3 број 24/19 од 26.09.2019. године преиначена је тако што је одређено да се на основу члана 7. став 1. тачка 1), 2), 3), 4) и 5) Закона о посебним мерама за спречавање вршења кривичних дела против полне слободе према малолетним лицима, према окривљеном АА после издржане казне затвора спроводе посебне мере, и то обавезно јављање надлежном органу полиције и Управе за извршење кривичних санкција, забрана посеђивања места на којима се окупљају малолетна лица (вртићи, школе и сл.), обавезано посеђивање професионалних саветовалишта и установа, обавезно обавештавање о промени пребивалишта, боравишта или радног места и обавезно обавештавање о путовању у иностранство, док су жалба Вишег јавног тужиоца у Београду у преосталом делу и жалба браниоца окривљеног АА – адвоката Мирослава Милошевића одбијене као неосноване, а првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Бранилац окривљеног АА – адвокат Мирослав Милошевић, поднео је захтев за заштиту законитости само против правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 По3 број 3/20 од 03.12.2020. године, због повреде закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони укине другостепену пресуду у делу у којем је првостепена пресуда преиначена и потврди првостепену пресуду, имајући у виду одредбу члана 453. ЗКП.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списа предмета, са правноснажном пресудом против које је захтев за заштиту законитости поднет, и након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован.

Неосновано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА указује да је Апелациони суд у Београду, као другостепени, преиначењем првостепене пресуде повредио принцип забране *reformatio in reus* прописан одредбом члана 453. ЗКП, а што би представљало битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, коју бранилац погрешно означава као „повреду закона из члана 439. тачка 3. у вези члана 453. ЗКП“.

Према наводима захтева, изреком другостепене пресуде одлучено је да ће се према окривљеном АА после издржане казне затвора спроводити посебне мере прописане чланом 7. став 1. тачка 1) до 5) Закона о посебним мерама за спречавање вршења кривичних дела против полне слободе према малолетним лицима, и то: обавезно јављање надлежном органу полиције и Управе за извршење кривичних санкција, као и забрана посећивања места на којима се окупљају малолетна лица, обавезно посећивање професионалних саветовалишта и установа, обавезно обавештавање о промени пребивалишта, боравишта или радног места и обавезно обавештавање о путовању у иностранство, и поред тога што су жалбу на првостепену пресуду изјавили бранилац окривљеног у погледу одлуке о кривичној санкцији у осуђујућем делу и јавни тужилац само у ослобађајућем делу, па је Апелациони суд у Београду, као другостепени, преиначавањем првостепене пресуде у осуђујућем делу иако у том делу није било жалбе на штету окривљеног, и одређивањем да ће се према окривљеном спроводити посебне мере из члана 7. став 1. тачка 1), 2), 3), 4) и 5) Закона о посебним мерама за спречавање вршења кривичних дела против полне слободе према малолетним лицима, прекршио једно од основних начела кривичног поступка – начело забране *reformatio in reus* из члана 453. ЗКП на штету окривљеног, на који начин је учинио повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, јер је кривичну санкцију изречену првостепеном пресудом изменио на штету окривљеног.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, којима се у суштини указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, Врховни касациони суд оцењује неоснованим, из следећих разлога:

Одредбом члана 453. Законика о кривичном поступку, прописано је да уколико је жалба изјављена у корист окривљеног, пресуда се не сме изменити на његову штету у погледу правне квалификације дела и кривичне санкције.

Према одредби члана 4. тачка 1) Кривичног законика, кривичне санкције су: казне, мере упозорења, мере безбедности и васпитне мере.

Одредбом члана 7. Закона о посебним мерама за спречавање вршења кривичних дела против полне слободе према малолетним лицима, прописано је, и то ставом 1. да се према учиниоцу кривичног дела из члана 3. тог закона (који су према малолетним лицима извршили, поред осталог, кривично дело из члана 185. КЗ), после издржане казне затвора, спроводе следеће посебне мере: обавезно јављање надлежном органу полиције и Управе за извршење кривичних санкција, забрана посећивања места на којима се окупљају малолетна лица (вртићи, школе и сл.), обавезно посећивање професионалних саветовалишта и установа, обавезно обавештавање о промени пребивалишта, боравишта или радног места и обавезно обавештавање о путовању у иностранство. Ставом 2. истог члана прописано је да се мере из става 1. спроводе најдуже 20 година после извршене казне затвора, а ставом 3. прописано је да после истека сваке 4 године од почетка примене посебних мера из става 1. тог члана, суд

који је донео првостепену пресуду, по службеној дужности одлучује о потреби њиховог даљег спровођења.

Према члану 58. Закона о извршењу ванзаводских санкција и мера, учинилац кривичног дела из члана 3. Закона о посебним мерама за спречавање вршења кривичних дела против полне слободе према малолетним лицима, дужан је да се лично јави надлежном поверенику у року од 3 дана од дана извршења кривичне санкције која му је изречена.

Одредбама члана 59. став 1. истог закона прописано је да је повереник дужан да у року од 3 дана од дана јављања учиниоца отпочне припреме за извршење мере из члана 7. Закона о посебним мерама за спречавање вршења кривичних дела против полне слободе према малолетним лицима и да успостави сарадњу са полицијом, професионалним саветовалиштима и установама, битним за спровођење програма извршења посебних мера, а ставом 2. истог члана прописано је да је повереник дужан да у року од 8 дана од дана јављања учиниоца изради програм извршења посебних мера и да упозна учиниоца са програмом и са последицама неизвршења обавеза, док је ставом 3. прописано да програм из става 2. повереник доставља суду који је донео одлуку, као и полицији, саветовалишту и установи из става 1. тог члана.

Дакле, из свега наведеног јасно произилази да мере из члана 7. став 1. тачка 1), 2), 3), 4) и 5) Закона о посебним мерама за спречавање вршења кривичних дела против полне слободе према малолетним лицима, не представљају кривичну санкцију, већ представљају посебне мере које се по сили закона спроводе после извршења казне затвора на учиниоце кривичних дела из члана 3. тог закона, а спроводи их повереник за извршење ванзаводских мера.

Како, дакле, изрицањем наведених посебних мера, Апелациони суд у Београду као другостепени, није преиначио првостепену пресуду у погледу одлуке о кривичној санкцији на штету окривљеног, како се то неосновано истиче у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, то супротно наводима захтева побијаном пресудом није учињена повреда начела *reformatio in peius*, односно битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП.

С тога је поднети захтев одбијен као неоснован.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић